

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
ภาควิชาเทคโนโลยีเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์

อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2534-2535

A STUDY OF SOCIO - ECONOMICS OF THE MEMBERS OF DIARY
COOPERATIVE TUMBOL BANSING, AMPHUR POTHARAM, RACHABURI PROVINCE,
1991-1992.

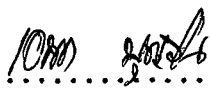

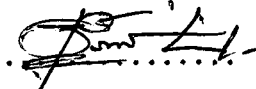
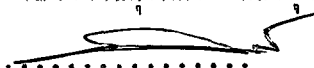
โดย

นางสาวพรณิภา ไกรรักษ์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บัณฑิตการเกษตร)

เมื่อวันที่... 5 ... เดือน... ๒๕๓๕/๒๕๓๖ ... พ.ศ. 2536

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ		5. 1. ๒๕. ๒. 1. 36.
กรรมการปัญหาพิเศษ	(อาจารย์กนก บุญถิ่น) 	5. ๓๐. 36.
กรรมการวิทยานิพนธ์	(อาจารย์ดร.สุพล เศรษฐบุตร) 	5. 1. ๒๕. ๙. 36.
หัวหน้าภาควิชา	(อาจารย์สนอง วัลลภศิริ) 	5. 1. ๒๕. 1. 36.

ปพ.
พ ๒๗๒๓
๒๕๓๕

14222

ปัญหาพิเศษ

4
เรื่อง

การศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2534-2535

A STUDY OF SOCIO-ECONOMICS OF THE MEMBERS DIARY COOPERATIVE
TUMBOL BANSING, AMPHUR PHOTHARAM, RACHABURI PROVINCE,
1991-1992.

T096259

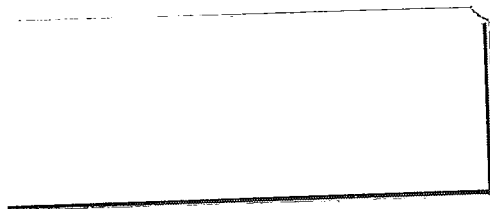
โดย

ร/พ.

พ ๒๕๒๖

๒๕๓๖

นางสาวพรณีภา ไกรรักษ์

เลขหมู่.....

ลงทะเบียน 96259

วันเดือนปี... 2 JUN 2003

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนมตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

โดย : นางสาวพรรณิภา ไกรรักษ์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : *Om* 5.1. ๒๕. 1. ๙6.....
(อาจารย์เอก บุญยืน)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณาสารวจ เพื่อศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรีมีสมาชิกทั้งสิ้น 104 ราย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตลอดจนศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยง โคนมของสมาชิก และศึกษาถึงอิทธิพลของสหกรณ์ที่มีต่อชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด ในตำบลบ้านสิงห์ แบบ Simple Random Sampling จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยเลขคณิต

สถานภาพส่วนบุคคลจากการศึกษาสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์โคนมตำบลบ้านสิงห์พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 40 ปี นับถือศาสนาพุทธ

การศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษา ซึ่งถือว่าต่ำมากถึงร้อยละ 62.0 สมาชิกในครอบครัว
ประมาณ 4-6 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 68.30 โดยมีแรงงานในครอบครัว เฉลี่ย 3 คน
ในด้านเศรษฐกิจเมื่อพิจารณาจากที่ดินสมาชิกส่วนใหญ่จะมีที่ดินเป็นของตนเอง โดยพื้นที่ทำ
การเกษตรและอยู่อาศัยจะอยู่ร่วมกันอาชีพหลักของสมาชิก จะมีอาชีพในการเลี้ยงโคนมโดย
ตรงคิดเป็นร้อยละ 85.40 น้ำที่ที่ส่วนใหญ่ใช้น้ำจากคลองชลประทานและสมาชิกจะมีเงิน
ออมร้อยละ 86.60 โดยเก็บไว้กับธนาคาร ในการผลิตโคนมจะมีแผนการผลิตโคนมล่วงหน้า
ร้อยละ 75.60 ซึ่งจะมีความสำเร็จจากการวางแผนเพียงบางอย่างเท่านั้นสมาชิกส่วน
ใหญ่มีรายได้ต่อปีประมาณ 137,956.81 บาท หากแต่พิจารณาในแง่ทัศนคติและพฤติกรรม
ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์โคนมแล้วพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความเข้าใจในการดำเนินงานส่วน
ปัญหาและอุปสรรค ปัญหาที่สมาชิกพบมากคือ ปัญหาโคให้น้ำนมน้อย ปัญหาคุณภาพการ
ให้น้ำนมของโค ตลอดจนขาดความรู้ในหลักการที่จะทำการผลิตน้ำนมที่มีคุณภาพและอีกปัญหา
หนึ่งที่พบคือการขนส่งน้ำนม ส่วนใหญ่เกษตรกรระบุปัญหาว่าควรวินิจฉัยสหกรณ์โคนมมารับน้ำนม
ตามบ้าน

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลายท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอาจารย์เอมก บัญยสิน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาแนะแนวทางมาตั้งแต่ต้น ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณอย่างยิ่งอีกทั้ง ดร.สุรพล เศรษฐบุตร และอาจารย์สุรินทร์ ทคงฟูก ซึ่งช่วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและกรรมการปัญหาพิเศษ รวมถึงเจ้าหน้าที่และสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ตำบลบ้านสิงห์ ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่คอยให้กำลังใจ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ท่านสุดท้ายที่จะกล่าวถึงและเป็นผู้สร้างหลักให้แก่ชีวิตข้าพเจ้ามาตั้งแต่ต้นคือ บิดามารดาผู้ให้กำเนิดที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเงินในการศึกษามาตลอด ดั้งนี้หากการศึกษาครั้งนี้มีผลอยู่บ้างนั่นคือผลของการกระทำของบิดามารดาผู้ให้กำเนิด แต่หากผิดพลาดประการใดเห็นเป็นเพราะความบกพร่องของข้าพเจ้าผู้ดำเนินงานเอง

พรรณิกา ไกรรักษ์

เมษายน 2536

สารบัญ

		หน้า
	สารบัญตาราง	
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์	2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
	ขอบเขตการศึกษา	3
	นิยามศัพท์	3
บทที่ 2	การตรวจเอกสาร	4
	บทความทางวิชาการ	4
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3	วิธีการศึกษา	8
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	8
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	8
	การวิเคราะห์ข้อมูล	9
	ระยะเวลาในการศึกษา	11
บทที่ 4	ผลการศึกษา	12
	สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล	12
	ภาวะทางเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล	17
	ภาวะทางสังคมและวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมตำบลบ้านสิงห์	29
	ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไขในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์ โคนมตำบลบ้านสิงห์	37
บทที่ 5	สรุปและข้อเสนอแนะ	44
	เอกสารอ้างอิง	48
	ภาคผนวก	49

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสภาพภาพส่วนบุคคล	14
2	แสดงการมีที่ดินของสมาชิกสหกรณ์โคนม	18
3	แสดงอาชีพของสมาชิกสหกรณ์โคนม	19
4	แสดงแหล่งน้ำและเงินค่อมและงานเมื่อว่างจากการประกอบ อาชีพหลักของสมาชิกสหกรณ์โคนม	21
5	แสดงแหล่งพันธุ์โคนมและแหล่งความรู้จากการเลี้ยงโคนม	23
6	แสดงแผนการผลิตโคนมล่วงหน้า	25
7	แสดงรายได้ของสมาชิกสหกรณ์โคนม	26
8	แสดงการกู้เงิน	27
9	แสดงภาวะทางสังคมและวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนม	32
10	แสดงปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไขในการเลี้ยงโคนมของ สมาชิกสหกรณ์โคนม	39

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า การเลี้ยงโคนมน่าจะมีการส่งเสริมให้เลี้ยงอย่างมากจากรัฐบาลเพื่อว่าประชาชนชาวไทยจะได้มีน้ำนมบริโภคอย่างเพียงพอ ซึ่งจะมีผลดีต่อสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงของชาวไทย อันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ดังคำกล่าวที่ว่า " พละทานมีที่สมบูรณ์แข็งแรง จะนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ "

วิธีการของสหกรณ์ ช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจของไทย เพราะสหกรณ์ เป็นเศรษฐกิจสายกลางตรงตามหลักพุทธธรรม สหกรณ์ให้ เสรีภาพ อิสรภาพ ความเสมอภาค และสันติภาพแก่ประชาชน

การริเริ่มเอาหลักและวิธีการสหกรณ์มาสู่ประเทศไทยนั้นเป็นความคิดของฝ่ายรัฐบาลโดยการที่สหกรณ์เป็นองค์กรทางเศรษฐกิจที่จะช่วยพัฒนาฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนผู้เข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ จึงได้มีการขยายจัดตั้งและส่งเสริมขบวนการในประเทศไทยมาเสมอ จะต่างกันบ้างก็แต่ในระดับการส่งเสริม เมื่อพิจารณาจากการเพิ่มและลดลงของงบประมาณจากที่ที่แล้วมา ภาระนี้หนักกว่าสหกรณ์ในประเทศไทย รัฐบาลถึงออกทุนอุดหนุนอยู่ตลอดเวลา จนสหกรณ์ ประเภทต่าง ๆ ได้มีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศไทย อย่างไรก็ตามในด้านของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดสหกรณ์นั้น ปรากฏว่ายังมีผู้ดำเนินการกว้างขวางเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ผลการจัดสหกรณ์ บางประเภทที่มีผลต่อฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนที่เข้าเป็นสมาชิก และบทบาททางสังคมของชุมชน จึงเป็นงานที่ต้องการอีกมาก เพราะอย่างน้อยก็ช่วยให้นักคิดที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล สมาชิก หรือบุคคลผู้เสียภาษีอากรทั่วไปทราบว่ " สหกรณ์ " สามารถช่วยให้เศรษฐกิจดีขึ้น

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างสูงที่จะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์โคนมใน ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เพื่อจะได้นำข้อมูลไปเป็นแนวทางประกอบการปรับปรุงและ พัฒนาโคนม

วัตถุประสงค์

ในการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์
3. เพื่อให้ทราบถึงอิทธิพลของสหกรณ์ที่มีต่อชุมชน ตลอดจนบทบาทของสหกรณ์ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ดำเนินงานสหกรณ์ใน อันที่จะกำหนดแนวทางการวางแผนดำเนินงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคม นักบริหารอาจใช้เป็นเครื่องประกอบในการตัดสินใจดำเนินงานในด้านการขยาย และปรับปรุงการพัฒนาชนบทให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ขอสรุปได้ดังนี้

1. เป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลในการวางแผนสหกรณ์ ให้รองรับเกษตรกรที่สนใจได้มากขึ้น
3. เป็นประโยชน์ต่อตัวเกษตรกรเอง ในอันที่จะเพิ่มพูนผลผลิตให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าผู้ทำการศึกษาเลือกเอาสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตำบลบ้านสิงห์ โดยทำการศึกษาข้อมูลที่เกิดขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2534-2535 ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกได้ตัวอย่างจำนวน 82 ตัวอย่าง

นิยามศัพท์

กลุ่มผู้เลี้ยงโคนม	หมายถึง สมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
สมาชิกสหกรณ์	หมายถึง เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโคนม ตำบลบ้านสิงห์
สหกรณ์	หมายถึง องค์กรแบบหนึ่งที่มีกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป รวมกันจัดตั้ง โดยวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาเดือดร้อน ในการประกอบอาชีพ อย่างเดียวกัน โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ภาวะเศรษฐกิจและสังคม	หมายถึง สภาพการเงินและสภาพความเป็ยอยู่ของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการตรวจเอกสารเป็น 2 ส่วน

- 1. บทความทางวิชาการ
- 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทความทางวิชาการ

วิเชียร อินทรชาติ (2519 : 25) ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์กำหนดสหกรณ์เป็น 6 ประเภท คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ประมง และสหกรณ์บริการ

สหกรณ์การเกษตร จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาเงินทุนประกอบอาชีพ วิสตุอุปกรณ์การเกษตร เครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจนการขยายผลผลิต

สหกรณ์นิคม จัดตั้งโดยที่ทางราชการจะหาที่ดินว่างรกร้างเปล่า หรือป่าเสื่อมสภาพแล้วจัดให้ผู้อยู่ไม่มีที่ทำกินดังกล่าว โดยให้ผู้อยู่เข้าไปทำกินในที่ดินเดียวกันเป็นสหกรณ์นิคมสำหรับผู้อยู่ หรือเข้าที่ที่ดินในแปลงที่ดินที่ติดต่อกันหรือใกล้เคียงกันก็อาจรวมกันเป็นสหกรณ์ผู้อยู่เช่าหรือเช่าซื้อจัดอยู่ในนิคมเช่นเดียวกัน

สหกรณ์ร้านค้า ส่วนใหญ่จะจัดตั้งขึ้นของคนในเมืองที่รวมกลุ่มได้หนาแน่นพอสมควร เพื่อจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่ตนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน มาจำหน่ายแก่ให้แก่สมาชิก สหกรณ์ประเภทนี้มีความสำคัญอยู่ที่ว่าจะจัดตั้งต้องมีการรวบรวมทุนให้มากพอที่จะเปิดร้านค้าได้ และต้องหารราคาได้และกำไรอย่างน้อยเพียงพอที่จ่าย ค่าเช่า ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ และคณงานกับค่าให้จ่ายอื่น ๆ ในร้าน มิฉะนั้นร้านค้าจะอยู่ไม่ได้

สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ประเภทนี้จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีเงินเดือน หรือมีรายได้ประจำโดยมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการ

1. การออมทรัพย์ คือรายได้ประจำของผู้เป็นสมาชิก จะออมหรือสะสมส่วนหนึ่งของรายได้ของแต่ละเดือน ๆ ละเล็กน้อยตามกำลังไปซื้อหุ้นสหกรณ์ เงินที่ออมไว้จะซื้อหุ้นนี้ สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้หรือเรียกว่าเงินปันผลตามหุ้น ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์กำหนดไว้ต้องไม่เกิน ร้อยละ 8 ต่อปี

2. ให้สมาชิกกู้ยืมเงิน สหกรณ์จะนำเงินที่สะสมหรือหุ้นนี้ไปให้สมาชิกที่เดือดร้อนในเรื่องการเงิน กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 12 บาทต่อปี ส่วนที่เหลือสหกรณ์จะได้ ร้อยละ 4 จะนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในสหกรณ์

สหกรณ์ประมง มีจุดประสงค์เพื่อหาเงินให้สมาชิกผู้ประกอบอาชีพ หรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการประมงให้แก่สมาชิก เช่น เรือประมง แห ลวน รวมทั้งรวบรวมผลผลิตของสมาชิมาจำหน่าย ซึ่งมีลักษณะดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์บริการ การจัดตั้งสหกรณ์บริการไว้เพื่อว่าสหกรณ์ใดที่ไม่สามารถเข้าประเภทสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์ประมงดังกล่าวไว้ข้างบน ก็นำมารวบรวมไว้ในสหกรณ์บริการ ซึ่งในปัจจุบันมีสหกรณ์ไฟฟ้า สหกรณ์แท็กซี่ สหกรณ์รถเมล์เล็ก เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไชยยันต์ วรกุล (2522:79) จากการศึกษาลักษณะพื้นฐานของสมาชิกผู้เลี้ยงโคนม สหกรณ์โคนมจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สมรสแล้ว เป็นส่วนมาก การศึกษาอยู่ในระดับ ป.4 ถึง ป.7 ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งของสมาชิกในการหาความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม และการสหกรณ์ สมาชิกส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ลักษณะของกิจการจะมีการเลี้ยงโคนมอย่างเดี่ยวและทำการเกษตรอื่นควบคู่ไปด้วย

สมิทธิ์ รินสุข (2526:56) ได้ศึกษาเรื่องสหกรณ์ ซึ่งอธิบายไว้ว่าสหกรณ์เป็นองค์กรที่บทบาทในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เพราะว่าสหกรณ์

มุ่งการกินดีอยู่ดีแก่สมาชิก บทบาทของสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ การส่งเสริมการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงการมุ่งให้เกิดการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมด้วยส่วนในด้านสหกรณ์มีบทบาทในด้านการศึกษา ส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ การดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ การประสานงานกับหน่วยธุรกิจอื่น การปรับปรุงตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์ และความสามารถในการบริหารงานด้านสหกรณ์

อภิชาติ เดชปรีชา (2528:106) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ศรีประจันต์ ตำบลศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี สมาชิกควรมีบทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มาก ควรมีการสื่อความหมายอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ ไม่ให้เข้ามาเป็นสมาชิกเพราะต้องการเงินกู้ยืมอย่างเด็ดขาด และทางสหกรณ์ควรกำหนดแผนการดำเนินงานระยะยาวเอาไว้ เพื่อจะได้ดำเนินงานสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่อง ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมให้มากขึ้น

จตุฎ ทัฬหีรัตน์ (2532:54) จากการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรลำเนินสะดวก จำกัด ปรากฏว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ยังไม่สำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งมาจากสาเหตุหลายประการผลสรุปได้ดังนี้ ด้านการจัดการและวางแผน สหกรณ์จะแผนระยะยาวเพื่อจะได้ทันต่อการดำเนินงานเนื่องจากมีเวลาในการแก้ไข แต่ทางที่ควรกำหนดทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาวควบคู่กันไปเพราะงานบางอย่างแผนระยะยาวอาจทำไม่ได้ ส่วนเรื่องการเลือกพนักงานเข้าทำงานในสหกรณ์นั้นต้องถือเอาความสามารถสูงทั้งในเรื่องของสหกรณ์และการตลาดเพื่อแข่งขันกับพ่อค้า ด้านการดำเนินงาน ด้านธุรกิจของสหกรณ์จะต้องระดมเงินฝากจากสมาชิกให้มากขึ้นเพราะเงินที่ได้จาก ส.ก.ส. นั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกในการซื้อขาย สหกรณ์ควรรหาสินค้าที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายในปริมาณที่มากเท่าที่ควรเพื่อประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกสหกรณ์ คือสหกรณ์ได้กำไรจากการดำเนินงานและสมาชิกได้สินค้าราคาถูก และต้องแนะนำชักชวนให้สมาชิกหันมาทำธุรกิจกับสหกรณ์ สมาชิกยังขาดความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ สมาชิกยังไม่มา

ไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร ฉะนั้นต้องชี้แจงให้คำแนะนำแก่สมาชิก ในด้านการจัดสรรการใช้เงินที่นำไปจากสหกรณ์ เพื่อให้สามารถใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์มากที่สุด จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า สหกรณ์จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นกับผู้ทำหน้าที่และสมาชิกที่จะต้องร่วมมือกันในการบริหารสหกรณ์ มีความรับผิดชอบ ที่ลี้ภัยเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและสมาชิกทุกคน

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ มีจำนวนทั้งหมด 104 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ Simple random sampling จำนวน 82 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ ได้มาโดยวิธีการสุ่มโดยวิธีตารางคัดเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ที่เหมาะสมกับจำนวนประชากรโดยให้ระดับความเชื่อมั่น (Confidence level) ที่ 95 % ดังนั้นจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ในการศึกษานี้จำนวนทั้งสิ้น 82 ราย

จากนั้นผู้ทำการวิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีตารางเลขสุ่ม (Random table) เพื่อเป็นการเลือกเกษตรกรตัวอย่างที่จะให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีการแจกแบบสัมภาษณ์ สมาชิกสหกรณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล และข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 ภาวะทางเศรษฐกิจ
- ตอนที่ 3 ภาวะทางสังคมและวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนม
- ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนม จำกัด ตำบลบ้านสิงห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แล้วก็รวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการหาอัตราส่วนของข้อมูลเป็นค่าร้อยละ ซึ่งในการคำนวณมีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \frac{n \times 100}{N}$$

n = จำนวนตัวอย่างของข้อมูลที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างข้อมูลทั้งหมดที่ทำการศึกษา

2. หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) เป็นการรวบรวมข้อมูลแต่ละชุดของสมาชิกทั้งหมดหารด้วยจำนวนสมาชิกที่ทำการศึกษา ซึ่งค่าที่ได้ทำให้ทราบถึงค่าเฉลี่ยหรือค่ากลางของข้อมูลแต่ละชุด

สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum f_i x_i}{N}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

f_i = ความถี่ของชั้นที่ i

x_i = กึ่งกลางของช่วงข้อมูลแต่ละชั้น

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

\sum = ผลรวม

3. การหาค่าพิสัย (Range) คือช่วงคะแนนสูงสุดถึงคะแนนต่ำสุดในข้อมูลแต่ละชุด ค่าพิสัยนี้ใช้เมื่อต้องการเปรียบเทียบการกระจาย

ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 4 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงเดือน

เมษายน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาคั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาวะเศรษฐกิจและสังคม สภาพปัญหาและอุปสรรค เพื่อศึกษาอิทธิพลและบทบาทของสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี สำหรับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย เป็นเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพ ตำบลบ้านสิงห์ จำนวนทั้งสิ้น 82 คน การรวบรวมข้อมูลจะทำในลักษณะการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล และผล การศึกษาได้แยกนำเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

ประวัติส่วนตัวและข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด เป็นข้อมูลพื้นฐานที่แสดงถึง เพศ อายุ ศาสนา การศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แรงงานที่ใช้ในครัวเรือน จำนวนโคที่เลี้ยง ดังนี้ (ตารางที่ 1)

เพศ

สมาชิกสหกรณ์โคนมร้อยละ 91.00 เป็นเพศชาย และร้อยละ 9.00 เป็นเพศหญิง

อายุ

สมาชิกสหกรณ์โคนมฯ ที่มีอายุ 18-26 ปี ร้อยละ 6.09 อายุ 27-35 ปี ร้อยละ 22.00 อายุ 36-44 ปี ร้อยละ 35.40 อายุ 45-53 ปี ร้อยละ 34.10 อายุ 54-62 ปี ร้อยละ 2.40 อายุสูงสุดเท่ากับ 62 ปี อายุต่ำสุด 18 ปี อายุเฉลี่ย 40.40 ปี

ศาสนา

สมาชิกสหกรณ์โคนมเกือบทั้งหมด (99.00%) จะนับถือศาสนาพุทธและ นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 1.00

การศึกษา

สมาชิกสหกรณ์โคนมจะ จบประถมศึกษา ร้อยละ 62.00 จบมัธยมศึกษา ร้อยละ 26.00 จบอาชีวศึกษา ร้อยละ 10.00 จบปริญญาตรี ร้อยละ 2.00

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

สมาชิกสหกรณ์โคนมจะ มีสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน ร้อยละ 17.10 สมาชิก 4-6 คน ร้อยละ 68.30 สมาชิก 7-9 คน ร้อยละ 12.20 สมาชิก 10-12 คน ร้อยละ 2.40 สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน

แรงงานที่ใช้ในครัวเรือน

สมาชิกสหกรณ์โคนมจะ มีแรงงานในครัวเรือน 1-3 คน ร้อยละ 71.95 4-6 คน ร้อยละ 28.04 แรงงานเฉลี่ย 3 คน

จำนวนโคที่เลี้ยงไว้

สมาชิกสหกรณ์โคนมจะเลี้ยงโคนม 5-28 ตัว ร้อยละ 61.00 29-52 ตัว ร้อยละ 35.40 53-76 ตัว ร้อยละ 1.20 77-100 ตัว ร้อยละ 2.40 จำนวนโคเฉลี่ย 27 ตัว

ตารางที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	75	91.00
หญิง	7	9.00
<u>อายุ</u>		
18-26	5	6.10
27-35	18	22.00
36-44	29	35.40
45-53	28	34.10
54-62	2	2.40
อายุสูงสุด 62 ปี		
อายุต่ำสุด 18 ปี		
อายุเฉลี่ย 40.40 ปี		
<u>ศาสนา</u>		
พุทธ	81	99.00
คริสต์	1	1.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=82)	
<u>การศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	51	62.00
มัธยมศึกษา	21	26.00
อาชีวศึกษา	8	10.00
ปริญญาตรี	2	2.00
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(คน)</u>		
1-3	14	17.10
4-6	56	68.30
7-9	10	12.20
10-12	2	2.40
จำนวนสมาชิกสูงสุด	12 คน	
จำนวนสมาชิกต่ำสุด	1 คน	
จำนวนสมาชิกเฉลี่ย	5 คน	

ตารางที่ 1(ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
--------	------------------	--------

แรงงานที่ใช้ในครัวเรือน

1-3	59	71.95
4-6	23	28.04
แรงงานสูงสุด 6 คน		
แรงงานต่ำสุด 1 คน		
แรงงานเฉลี่ย 3 คน		

จำนวนโคที่เลี้ยงไว้ทั้งหมด

5-28	50	61.00
29-52	29	35.40
53-76	1	1.20
77-100	2	2.40

จำนวนโคสูงสุด 100 ตัว

จำนวนโคต่ำสุด 5 ตัว

จำนวนโคเฉลี่ย 27 ตัว

ตอนที่ 2 ภาวะทางเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล

ภาวะทางด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์โคนม เป็นข้อมูลที่แสดงถึง จำนวนที่ดิน อาชีพ เงินออม แหล่งน้ำ พันธุ์โคนม แหล่งความรู้ รายได้ การกู้เงิน แหล่งเงินกู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 2)

ที่ดิน

สมาชิกสหกรณ์โคนม มีที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละ 93.90 ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละ 6.10 โดยมีที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยรวมกัน ร้อยละ 100.00 จำนวนที่ดิน 2-5 ไร่ ร้อยละ 42.90 6-9 ไร่ ร้อยละ 26.00 10-13 ไร่ ร้อยละ 24.60 14-17 ไร่ ร้อยละ 3.90 18-21 ไร่ ร้อยละ 2.60 จำนวนที่ดินเฉลี่ย 7.39 ไร่

ตารางที่ 2 การมีกลิ่นของสมาชิกสภา อบจ. โดนม

กลิ่น	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
-------	-------------------	--------

การมีกลิ่น

มี	77	93.90
ไม่มี	5	6.10

จำนวนกลิ่น (ไร่)

2-5	33	42.90
6-9	20	26.00
10-13	19	24.60
14-17	3	3.90
18-21	2	2.60

จำนวนกลิ่นสูงสุด	21.00	ไร่
จำนวนกลิ่นต่ำสุด	2.00	ไร่
จำนวนกลิ่นเฉลี่ย	7.39	ไร่

อาชีพ

สมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่มีอาชีพในการเลี้ยงโคนมโดยตรง ร้อยละ 85.40 เป็นเกษตรกรทั่วไป ร้อยละ 9.80 สมาชิกสหกรณ์ รับราชการ ร้อยละ 3.60 สมาชิกสหกรณ์มีอาชีพรับจ้างร้อยละ 1.20 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อาชีพของสมาชิกสหกรณ์โคนม

อาชีพ	จำนวน (N =82)	ร้อยละ
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมโดยตรง	70	85.40
เกษตรกรทั่วไป	8	9.80
รับราชการ	3	3.60
รับจ้าง	1	1.20

แหล่งน้ำ

สมาชิกสหกรณ์โคนม ใช้น้ำจากคลองชลประทาน ร้อยละ 51.20 น้ำบาดาล ร้อยละ 36.60 สมาชิกสหกรณ์ ใช้น้ำจากทุกแหล่งและน้ำประปา ร้อยละ 12.20 (ตารางที่ 4)

เงินออม

สมาชิกสหกรณ์ที่มีเงินออม ร้อยละ 86.60 ไม่มีเงินออม ร้อยละ 13.40 ถ้าสมาชิกมีเงินออม จะฝากกับธนาคารไว้ ร้อยละ 98.60 ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ไว้ ร้อยละ 1.40 (ตารางที่ 4)

งานอื่นเมื่อว่างจากการประกอบอาชีพหลัก

สมาชิกสหกรณ์ มีงานอื่นทำเพื่อว่าง ร้อยละ 45.10 โดยทำการเกษตร ร้อยละ 30.00 มีร้านซ่อมรถ ร้อยละ 3.00 รับจ้าง ร้อยละ 16.00 มีอาชีพผสมเทียม ร้อยละ 3.00 คิดเป็นรายได้เฉลี่ยรวม 2,402.60 บาท (ตารางที่ 4)

*

ตารางที่ 4 แหล่งน้ำจะเงินกลม และจำนวนเงินจากรายการประกอบภาษีหลักของสมาชิก
สำหรับ

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
--------	-----------------	--------

แหล่งน้ำ

น้ำฝนธรรมชาติ	-	-
คลองหรือแม่น้ำตามธรรมชาติ	-	-
คลองชลประทาน	42	51.20
น้ำบาดาล	30	36.60
น้ำจากทุกแหล่งกล่าวมา และน้ำประปา	10	12.20

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
--------	-------------------	--------

แหล่งเงินออม

ฝากธนาคาร	70	98.60
ซื้อทองรูปพรรณ	-	-
ปล่อยก	-	-
ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์	1	1.40

งานเมื่อว่างจากการประกอบอาชีพหลัก

ไม่มี	45	54.90
มี	37	45.10
ทำกาารเกษตร	11	30.00
ร้านซ่อมรถ	1	3.00
เก็บตุ๊กตา	17	46.00
รับรถรับจ้าง	1	3.00
รับจ้าง	6	16.00
ผสมเทียม	1	3.00

รายได้สูงสุด 6,000.00 บาท

รายได้ต่ำสุด 300.00 บาท

รายได้เฉลี่ย 2,402.60 บาท

พื้นที่โคนมและความรู้จากการเลี้ยงโคนม

สมาชิกสหกรณ์โคนมได้พื้นที่โคนม ส่วนใหญ่มาจากผสมภายในพื้นที่ ร้อยละ 68.00 จากรัฐบาล ร้อยละ 16.00 สมาชิกได้รับความรู้จากองค์กรเอกชน ร้อยละ 16.00 ได้รับความรู้จากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 59.80 จากเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริม ร้อยละ 18.30 ได้รับความรู้จากสหกรณ์โคนม ร้อยละ 19.50 และศึกษาด้วยตนเอง ร้อยละ 2.40 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 พื้นที่โคนมและความรู้จากการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=82)	
<u>พื้นที่โคนม</u>		
ผสมภายในพื้นที่	56	68.00
จากรัฐบาล	13	16.00
จากองค์กรเอกชน	13	16.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
<u>ความรู้จากการเลี้ยงโคนม</u>		
เพื่อนบ้าน	49	59.80
เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร	15	18.30
สหกรณ์โคนม	16	19.50
ศึกษาด້วยตนเอง	2	2.40

แผนการผลิตโคนมล่วงหน้า

สมาชิกสหกรณ์โคนมที่มีแผนการผลิตโคนมล่วงหน้า ร้อยละ 75.60 โดยสำเร็จ
 เรียบร้อยตามแผน ร้อยละ 1.60 ไม่สำเร็จตามแผน ร้อยละ 1.60 สำเร็จเพียงบาง
 ส่วน ร้อยละ 96.80 และมีสมาชิกที่ไม่เคยวางแผนการผลิตล่วงหน้า ร้อยละ 96.80
 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แผนการผลิตโคเนื้อล่วงหน้า

แผนการผลิตโคเนื้อ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
ไม่เคย	20	24.40
เคย	62	75.60
สำเร็จตามแผน	1	1.60
ไม่สำเร็จ	1	1.60
สำเร็จเพียงบางส่วน	60	96.80

รายได้

สมาชิกสหกรณ์ มีรายได้เฉลี่ยรวม 137,956.81 บาท รายได้ต่ำสุด 25,000 บาทต่อปี รายได้สูงสุด 1,000,000 บาทต่อปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.80 จะมีรายได้อยู่ในช่วง 25,00-187,499 บาทต่อปี รองลงมาคือร้อยละ 9.76 จะมีรายได้อยู่ในช่วง 187,500-349,999 บาทต่อปี สมาชิก มีรายได้อยู่ช่วง 350,000-512,499 บาทต่อปี คิดเป็น ร้อยละ 1.22 และรายได้อยู่ช่วง 1,000,000-1,162,499 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 1.22 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 รายได้ของสมาชิกสหกรณ์โคนม

รายได้ (บาทต่อปี)	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
25,000-187,499	72	87.80
187,500-349,999	8	9.76
350,000-512,499	1	1.22
512,500-674,999	-	-
675,000-837,499	-	-
837,500-999,999	-	-
1,000,000-1,162,499	1	1.22

รายได้สูงสุด 1,000,000.00 บาท

รายได้ต่ำสุด 25,000.00 บาท

รายได้เฉลี่ย 137,956.81 บาท

การกู้เงิน

สมาชิกสหกรณ์ต้องการกู้เงิน ร้อยละ 7.30 จำนวนเงินกู้เฉลี่ย 77,415.75 บาท โดยสมาชิกสหกรณ์ มีความต้องการที่จะกู้จาก ธกส. ร้อยละ 97.60 สมาชิกสหกรณ์ต้องการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้เอกชน ร้อยละ 2.40 มีกำหนดระยะเวลาส่วนใหญ่ในช่วงเดือน มีนาคม 2534-ปีแรกข 2535 และในช่วงเดือนมกราคม 2534-มกราคม 2535 ปีถัดไปใน อัตราที่เท่ากัน คือร้อยละ 33.00 ในช่วงเดือนกันยายนปีถัดไป คิดเป็นอัตราส่วนที่เท่ากัน กับเดือนพฤษภาคม 2534-พฤษภาคม 2535 ปีถัดไป คือ ร้อยละ 17.00 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การกู้เงิน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=82)	

การกู้เงินเพื่อใช้ในกิจกรรม

ไม่ต้องการ	76	92.70
ต้องการ	6	7.30
จำนวนเงินกู้สูงสุด	200,000.00 บาท	
จำนวนเงินกู้ต่ำสุด	1,500.00 บาท	
จำนวนเงินกู้เฉลี่ย	77,415.75 บาท	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
<u>แหล่งเงินกู้ยืม</u>		
<u>แหล่งเงินกู้ยืมของกรม</u>		
ธกส.	80	97.60
แหล่งเงินกู้เอกชน	2	2.40
<u>ระยะเวลาในการกู้ยืมเงิน</u>		
กันยายน - กันยายน ปีถัดไป	1	17.00
พฤษภาคม- พฤษภาคมปีถัดไป	1	17.00
มีนาคม - มีนาคม ปีถัดไป	2	33.00
มกราคม - มกราคม ปีถัดไป	2	33.00

ตอนที่ 3 ภาวะทางสังคมและวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์

ภาวะทางสังคมและวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนม เป็นข้อมูลที่แสดงถึงบทบาทในการเข้าเป็นสมาชิก การบริการของสหกรณ์ การประชุม ฐานะของพนักงานสหกรณ์ หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการ ผลการเข้าเป็นสมาชิก การจัดผลกำไรค้ำมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 9)

การเป็นสมาชิกของกลุ่ม

สมาชิกสหกรณ์กำลังเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม ร้อยละ 100 เป็นสมาชิกลูกค้า ธกส. ร้อยละ 12.19 และร้อยละ 12.19 และ ร้อยละ 1.21 เป็นสมาชิกสหกรณ์ร้านค้า

การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม

สมาชิก ร้อยละ 66.00 เข้าเป็นสมาชิกในช่วงปี พ.ศ 2527-2533 และ ร้อยละ 27.00 เข้าเป็นสมาชิกในช่วงปี พ.ศ 2520-2526 ร้อยละ 7.00 เข้าเป็นสมาชิกในช่วงปี พ.ศ 2534 เป็นต้นไป

ความพึงพอใจในบริการต่างๆให้สมาชิก

สมาชิกสหกรณ์มีความพึงพอใจในบริการของสหกรณ์ร้อยละ 76.80

ฐานะของพนักงานสหกรณ์ที่เข้าที่ควบคุม

สมาชิกสหกรณ์ ร้อยละ 92.60 เข้าใจว่าพนักงานสหกรณ์เป็นที่ปรึกษาของสมาชิก ร้อยละ 3.70 เข้าใจว่าเป็นข้าราชการ ร้อยละ 3.70 เข้าใจว่าเป็นลูกจ้างของสหกรณ์

การเรียกประชุม

สมาชิกสหกรณ์ ร้อยละ 82.90 ทราบว่าสหกรณ์เรียกประชุม 2 ครั้ง ต่อปี ร้อยละ 17.1 เข้าใจว่าสหกรณ์เรียกประชุม 1 ครั้ง

บทบาทในการเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม

สมาชิกสหกรณ์ ร้อยละ 98.80 มีบทบาทในการเป็นสมาชิกทั่วไป และร้อยละ 1.20 มีบทบาทในการเป็นหัวหน้ากลุ่มสมาชิก

สมาชิกภาพของผู้แทนสมาชิก

สมาชิกทั้งหมด (100.00%) ทราบว่าผู้แทนอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการกลุ่ม

สมาชิกทั้งหมด (100.00%) ทราบหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการกลุ่ม

ผลดีในการเข้าเป็นสมาชิก

สมาชิกร้อยละ 81.70 ได้ผลในระดับดีมาก และ ร้อยละ 18.30 ในระดับพอใช้

การจ้างชาวเมื่อกลุ่มสมาชิกเพิ่มขึ้น

สมาชิกทั้งหมด (100.00%) จะได้รับจ้างจากสหกรณ์เมื่อมีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

สมาชิกทั้งหมด (100.00%) จะทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์

การคืนกำไรให้แก่สมาชิก

สมาชิกทั้งหมด (100.00 %) จะได้รับผลกำไรคืนจากสหกรณ์

ตารางที่ 9 ภาวะทางสังคมและวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

รายการ	จำนวน*	ร้อยละ
<u>การเป็นสมาชิกของกลุ่ม</u>		
สหกรณ์ประเภทโคนม	82	100.00
สมาคมกลุ่มชาวนา	-	-
ลูกค้า ชกส.	10	12.19
สหกรณ์ร้านค้า	1	1.21

* หมายถึง ตอบคำถามได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
<u>ความพึงพอใจต่างๆในการให้บริการสมาชิก</u>		
เพียงพอ	63	76.80
ไม่เพียงพอ	19	23.20
<u>การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม</u>		
พ.ศ 2520-2526	22	27.00
พ.ศ 2527-2533	54	66.00
พ.ศ 2534 เป็นต้นไป	6	7.00
<u>ฐานะของพนักงานสหกรณ์</u>		
เป็นข้าราชการ	3	3.70
เป็นที่ปรึกษาของสมาชิก	76	92.60
ลูกจ้างของสหกรณ์	3	3.70

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
<u>การเรียกประชุม</u>		
1 ครั้ง	14	17.10
2 ครั้ง	68	82.90
<u>บทบาทในการเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม</u>		
ประธาน	-	-
รองประธาน	-	-
สมาชิกทั่วไป	81	98.80
หัวหน้ากลุ่มสมาชิกผู้เลี้ยงโคนม	1	1.20
<u>ผู้แทนสมาชิกอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี</u>		
ทราบ	82	100.00
ไม่ทราบ	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
<u>หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการกลุ่ม</u>		
ทราบ	82	100.00
ไม่ทราบ	-	-
<u>ผลดีการเข้าเป็นสมาชิก</u>		
ดีมาก	67	81.70
พอใช้	15	18.30
<u>การจ้างชาวแม่ค้ำกลุ่มสมาชิกเพิ่มขึ้น</u>		
ทราบ	82	100.00
ไม่ทราบ	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ
--------	-----------------	--------

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ทราบ	82	100.00
ไม่ทราบ	-	-

การคืนกำไรให้แก่สมาชิก

คืน	82	100.00
ไม่คืน	-	-

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนม

ปัญหาและอุปสรรคเป็นข้อมูลที่แสดงถึงปัญหาต่างๆ เช่น พันธุ์โคนม อาหาร การสุขาภิบาล โรงเรือน การผสมเทียม คุณภาพน้ำนม ราคา การส่งน้ำนม การเงิน การต้องการความรู้ต่างๆเกี่ยวกับโคนมซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 10)

ปัญหาทางด้านพันธุ์โคนม

สมาชิกพบปัญหาทางด้านพันธุ์โคนม เนื่องจากโคที่ให้น้ำมน้อยคิดเป็น ร้อยละ 100.00

ปัญหาการให้อาหารโคนม

สมาชิก พบปัญหาในการให้อาหารโคนม ร้อยละ 44.44 เกิดปัญหาเนื่องจากอาหารข้นเกินไป ร้อยละ 55.55 เกิดจากอาหารแพง ร้อยละ 77.77 เกิดจากข้าวโพดและหญ้าแพง

ปัญหาด้านโรงเรือนทางสุขาภิบาล

สมาชิก พบปัญหาด้านโรงเรือน โดยพบปัญหาพยาธิในโรงเรือน ร้อยละ 66.66 และปัญหาเนื่องจากโรงเรือนไม่แข็งแรง ร้อยละ 33.33

ปัญหาด้านการผสมเทียม

สมาชิก เกิดปัญหาด้านการผสมเทียม ร้อยละ 47.60 เกิดปัญหาการผสมไม่ติด และร้อยละ 80.95 เกิดปัญหาเนื่องจากหมอนำรักษาช้า

ปัญหาคุณภาพน้ำนม

สมาชิก 100.00 พบปัญหาในด้านคุณภาพน้ำนมเนื่องจากน้ำนมเกรดต่ำ

ปัญหาด้านราคา

สมาชิก ร้อยละ 100.00 พบปัญหาราคาน้ำนมต่ำ

ปัญหาด้านการส่งน้ำนม

สมาชิก ร้อยละ 100.00 พบปัญหาด้านการส่งน้ำนม เนื่องจากสถานที่ส่งนมอยู่ไกล

ปัญหาด้านเงินทุน

สมาชิก พบปัญหาด้านเงินทุน โดยร้อยละ 23.00 เกิดจากเงินทุนไม่พอและร้อยละ 76.92 เกิดจากขาดเงินทุน

ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคนม

สมาชิกต้องการความรู้ในการเลี้ยงโคนม โดยจำแนกเป็นต้องการความรู้ในการผสมเทียม ร้อยละ 70.83 ต้องการความรู้ในเรื่องทรงเครื่องมือในการเลี้ยงโคนม ร้อยละ 29.16

ปัญหาเกี่ยวกับราคาอาหารหรือคุณภาพของอาหาร

สมาชิกมีปัญหาในเรื่องราคาอาหารหรือคุณภาพ โดยจำแนกเป็นอาหารไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 71.42 และอาหารอื่น ร้อยละ 28.57

ตารางที่ 10 ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไขในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์โคนม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. <u>ปัญหาทางด้านพันธุ์โคนม</u> (n= 10)		
ให้แม่แก่	10	100.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
--------	-------	--------

2. ปัญหาการให้อาหารโคนม (n=9)

อาหารที่เน่เกินไป	4	44.44
อาหารแห้ง	5	55.55
ข้าวโพด, หญ้าแห้ง	7	77.77

3. ปัญหาด้านโรงเรือนการสุมักบาล (n=6)

มีพยาธิในโรงเรือน	4	66.66
โรงเรือนไม่แข็งแรง	3	50.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
4. <u>ปัญหาด้านการผสมเทียม</u> (n=21)		
ผสมไม่ติด	10	47.60
หมอลมารักษาซ้ำ	17	80.95
5. <u>ปัญหาคุณภาพน้ำนม</u> (n=6)		
เกรดต่ำ, ไขมันต่ำ	6	100.00
6. <u>ปัญหาด้านราคาน้ำนม</u> (n=10)		
น้ำนมราคาต่ำ	10	100.00
เพิ่มราคาน้ำนมในสูงขึ้น	10	100.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
--------	-------	--------

7. ปัญหาด้านการส่งน้ำแบบ (n=3)

สถานที่ส่งนมอยู่ไกล	3	100.00
---------------------	---	--------

8. ปัญหาด้านเงินทุน (n=13)

ไม่พอ	3	23.00
ขาดเงินทุน	10	76.92

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน ^๙	ร้อยละ
๙. ความต้องการความรู้		
ไม่	58	70.73
ต้องการ (n=24)		
ความรู้ในการผสมเทียม	17	70.83
ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่อง มือในการเลี้ยงโคนม	7	29.16
10. ปัญหาเกี่ยวกับราคาและคุณภาพอาหาร		
ไม่มี	75	91.46
มี (n=7)		
อาหารไม่มีคุณภาพ	5	71.42
อาหารข้น	2	28.57

* หมายถึง ตอบคำถามได้มากกว่า 1 คำตอบ

บทที่ 5

สรุป

การศึกษารึ้นนี้ ได้ศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เป็นการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 82 คน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์
2. เพื่อศึกษาภาวะทางเศรษฐกิจ
3. เพื่อศึกษาภาวะทางสังคมและวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนม
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค แนวทางในการแก้ไขการเลี้ยงโคนม

ผลการศึกษารูบได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาสรุปได้ว่าสมาชิกสหกรณ์เป็นเพศชาย ร้อยละ 91.00 อายุเฉลี่ย 40 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 62.00 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็น ร้อยละ 99.00 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน แรงงานที่ใช้ในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน จำนวนโคนมที่เลี้ยงเฉลี่ย 27 ตัว

2. ภาวะทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษา พบว่าสมาชิกมีอาชีพหลักในการเลี้ยงโคนมโดยตรง ร้อยละ 85.40 มีที่ดินเป็นของตัวเอง ร้อยละ 93.90 มีจำนวนที่ดินเฉลี่ย 7.39 ไร่ น้ำที่ใช้ได้

จากคลองชลประทาน ร้อยละ 51.20 สมาชิกมีเงินออม ร้อยละ 86.60 ฝากธนาคาร ร้อยละ 98.60 สมาชิกสหกรณ์มีงานอื่นทำเมื่อว่างจากการประกอบอาชีพหลัก ร้อยละ 45.10 แหล่งพันธุ์โคนมได้มาจากการผสมโคนมภายในพื้นที่ ร้อยละ 68.00 ความรู้เรื่อง

เลี้ยงโคนมได้จากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 59.80 สมาชิกมีรายได้เฉลี่ย 137,956.81 บาท เคยมีแผนการผลิตโคนมไว้ล่วงหน้า ร้อยละ 75.60 สมาชิกต้องการเงินกู้ ร้อยละ 7.30 คิดเป็นจำนวนเงินเฉลี่ย 77,415.75 บาท ต้องการแหล่งเงินกู้จาก ธ.ก.ส. ร้อยละ 97.60 สมาชิกกำหนดเวลาในการกู้เงินช่วงเดือนพฤษภาคม-พฤษภาคม ของปีถัดไปและ เดือนมีนาคม-มีนาคม ปีถัดไป ในอัตราที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.00

3. ภาวะทางสังคมและวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนม

สมาชิกเป็นสมาชิกสหกรณ์ประเภทโคนมทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) สมาชิกมีความพึงพอใจในบริการของสหกรณ์ ร้อยละ 76.80 ส่วนใหญ่เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมช่วงปี พ.ศ 2527-2533 ร้อยละ 66.00 สมาชิกสหกรณ์คิดว่าพนักงานสหกรณ์เป็นที่ปรึกษาของสมาชิก ร้อยละ 92.60 สมาชิกเข้าใจว่าสหกรณ์มีการเรียกประชุม 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 82.90 สมาชิกมีบทบาทในการเป็นสมาชิกคือเป็นสมาชิกทั่วไป ร้อยละ 98.80 สมาชิกทราบว่าผู้แทนสมาชิกอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี ร้อยละ 100.00 สมาชิกทราบหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่ม ร้อยละ 100.00 ผลดีการเข้าเป็นสมาชิกในระดับดีมาก ร้อยละ 81.70 เมื่อกลุ่มสมาชิกมีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นสหกรณ์จะแจ้งให้สมาชิกทราบ ร้อยละ 100.00 สมาชิกทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งหมด (100.00 เปอร์เซ็นต์) และสหกรณ์จัดผลกำไรคืนแก่สมาชิก ร้อยละ 100.00

4. ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคนม

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเห็นถึงปัญหาของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม เช่นปัญหาค่าพันธุ์โคนม ปัญหาการให้หม่นน้อย ปัญหาการให้อาหารโคนม ปัญหาด้านโรงเรือน การสุขาภิบาล ปัญหาค่าอาหารผสมเทียม ปัญหาคุณภาพน้ำนม ปัญหาราคาน้ำนม ปัญหาการส่งน้ำนม ปัญหาค่าการเงิน ปัญหาความต้องการความรู้ และปัญหาเกี่ยวกับราคาและคุณภาพอาหาร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด (100.00 เปอร์เซ็นต์) ระบุว่าปัญหาที่มีปัญหาคือคุณภาพน้ำนม พันธุ์โคนม ราคาน้ำนม การส่งน้ำนม และเงินทุน สำหรับเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลที่ระบุปัญหา จำนวนน้อยที่สุดคือปัญหาค่าโรงเรือน การสุขาภิบาลมีจำนวน 6 คนเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึง สภาพะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากข้อมูลที่ได้ศึกษาควรให้เกษตรกร สมาชิก สหกรณ์โคนม โดยเฉพาะด้านการบริการเพื่อ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านบริการของสหกรณ์ให้ดีขึ้นและควรหาช่องทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอย่างจริงจังมีการ ให้บริการความรู้ในเรื่องการสุขาภิบาลโรงเรือน และการจัดการโคนม เพื่อผลผลิตที่ได้จะได้มีคุณภาพ
2. ผลการศึกษาการให้อาหารโคนมเนื่องจากเกษตรกรไม่มีความรู้มากพอ ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้วิชาการในการปลูกหญ้าเพื่อเลี้ยงโคนมตลอดจนเทคนิคต่างๆในเรื่องอาหารที่ต้องใช้เลี้ยงโคนมและเรื่องการจัดการโคนม
3. การผลิตนมโคโดยเฉพาะในการขนส่ง หากทางหน่วยงานโดยเฉพาะสหกรณ์ควรที่จะมารับนมจากแหล่งผลิตก็จากโรงเรือนหรือบ้านที่เลี้ยงโคนมนั้นๆ สหกรณ์ควรจัดรถเพื่อให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ในด้านการขนส่งน้ำนม

4. จากผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา โดยเฉพาะเงินกู้สหกรณ์ควรจะมีการหาหน่วยงานแหล่งเงินทุนให้เพื่อจะได้นำมาใช้ในการดำเนินงานสหกรณ์ควรส่งเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายออกให้บริการ

เอกสารอ้างอิง

- จรูญ ชัยทัศน์. 2532. การศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
ดำเนินสะดวก เขตดำเนินสะดวก. จังหวัดราชบุรี กรุงเทพมหานคร:
ปัญหาพิเศษปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ไชยพันธ์ วรกุล . 2522. สำรวจปัญหาการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์
โคนมเชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยเกษตร
มหาวิทาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิเชียร อิงทรชาติ. 2519. ความรู้ทั่วไปกับงานสหกรณ์. หนังสือพิมพ์สหกรณ์.
35(3):
- สมัย รินสุท. 2526. การสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์แพร่วิภา.
- สหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด. 2535. เอกสารเผยแพร่สหกรณ์โคนมหนองโพ
ราชบุรี จำกัดในพระบรมราชูปถัมภ์
- อภิชาติ เดชปรีชา. 2528. การศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ
สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์. จังหวัดสุพรรณบุรี :
ปัญหาพิเศษปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

תוכן

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด ในพระบรม
ราชูปถัมภ์

ประเภท สหกรณ์การเกษตร
ที่ตั้ง เลขที่ 119 หมู่ 3 ถนนเพชรเกษม ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม
จังหวัดราชบุรี

ท้องที่ดำเนินการ

ตำบลต่าง ๆ

อำเภอต่าง ๆ

จังหวัดราชบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดเพชรบุรี

เมื่อปี พ.ศ. 2502 เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้
ปรึกษาราชการกับเกษตรกรที่ในหน้าที่ ต. หนองโพ อ.โพธาราม เพื่อที่จะเปิดสถานีผสม
เทียมโคเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2502

เมื่อสถานีผสมเทียมจัดตั้งขึ้นแล้ว ปรากฏว่าได้รับความนิยมจากราษฎรมากที่
ทุกปีจึงเริ่มประสบปัญหาความเดือดร้อนเกี่ยวกับสถานที่จำหน่ายน้ำนมดิบที่รีดได้จากแม่โคต่อ
มากก็ได้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นแหล่งรับซื้อ โดยบรรดาเกษตรกรได้ร่วมกันก่อตั้งองค์
กรที่มีอุปกรณ์ทำความเย็นเพื่อเก็บรักษาสภาพของนมดิบก่อนส่งแหล่งรับซื้อดำเนินการรับซื้อ
ในรูป "ศูนย์รวมนม" เริ่มตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2513 กิจการได้ก้าวหน้าขึ้นโดยลำ
ดับจนปริมาณน้ำนมดิบที่ศูนย์รับซื้อไว้เพิ่มสูงขึ้นจนขายไม่ออกไม่ทันคณะกรรมการศูนย์ จึงได้
พิจารณาหาแนวทางแก้ไขและมีมติให้เปลี่ยนรูปแบบของการดำเนินงานสหกรณ์ โดยจด
ทะเบียนเมื่อปี 2534

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระกริพส่วนพระองค์ เพื่อจัดตั้ง
 โรงงานทำนมผงขึ้น ณ ต.หนองโพ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี โดยได้ดำเนินการในรูปแบบ
 บริษัทจำกัดใช้ชื่อว่า บริษัทผลิตภัณฑ์นมหนองโพราชบุรี จำกัด ทำการรับซื้อเมล็ดจากสหกรณ์
 มาทำเป็นนมผง ก็กิจการได้เจริญรุดหน้าขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ทรงเล็งเห็นว่า บรรดาเกษตรกรทั้งหลายเริ่มมีความเข้าใจในหลักการสหกรณ์พอสมควร
 แล้วทรงโปรดเกล้าให้รวมกิจการของบริษัทเข้ากับสหกรณ์โดยใช้ชื่อว่า "สหกรณ์โคนมหนอง
 โพราชบุรี จำกัด" และทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2518 เป็น
 ต้นมา ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 1,987 ราย

สหกรณ์มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานดังนี้

1. ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการการผลิตนมบริสุทธิ์และ
 การทำผลิตภัณฑ์นมต่าง ๆ เพื่อจำหน่าย
2. การส่งเสริมพันธุ์โคนม การคัดเลือกพันธุ์ การผสมเทียมและการเผยแพร่
 พันธุ์โคนมที่ดีแก่สมาชิก
3. การจัดให้มีสิ่งเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นกับการเลี้ยงโคนม
 การรักษานมในการแปรรูปและอื่น ๆ ตามความจำเป็นของสมาชิก
4. การจัดสถานที่ หรือโรงเรือนพร้อมอุปกรณ์เพื่อให้ประโยชน์ร่วมกันในการ
 เลี้ยงโคนม
5. การตั้งศูนย์รวมนม หรือโรงงานสำหรับรวบรวมจำหน่าย หรือสำหรับรับ
 ษา หรือแปรรูปน้ำนม หรือจัดดำเนินการอื่น ๆ เพื่อจำหน่ายน้ำนมพร้อมผลิตภัณฑ์นม
6. จัดหาเงินทุน เพื่อให้ว่างในกิจการของสหกรณ์ และให้สมาชิกจ่ายลงทุน
 ในกิจการโคนมของตน หรือสิ่งจำเป็นอื่น ๆ
7. การให้การศึกษอบรมในกิจการของสหกรณ์ และในอาชีพการเลี้ยงโคนม
 รวมทั้งการส่งเสริม การประหยัดทรัพย์ การช่วยตนเอง การร่วมมือกันช่วยเหลือสมาชิก

8. การดำเนินการเผยแพร่สินค้าของไทย และการดำเนินการใด ๆ อันเป็นการประกันความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย

9. การดำเนินการอื่น ๆ ตามที่กฎหมายสหกรณ์อนุญาต เพื่อประโยชน์แก่กิจการสหกรณ์และเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนม ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอ
โพธาราม จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัย นางสาวพรณิภา ไกรรักษ์

เกษตรกรบ้านเลขที่.....หมู่.....บ้านสำรวจ.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้เติมคำลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย ลงใน () หน้าข้อความที่
ท่านเลือก ถ้าคำตอบแตกต่างจากคำตอบที่มีอยู่ให้เติมคำตอบของท่านลงในช่องอื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ศาสนา () พุทธ () อิสลาม () คริสต์
4. การศึกษา
 () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา
 () อาชีวศึกษา () อื่น ๆ (ระบุ)
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน
6. แรงงานที่ใช้ในครัวเรือน.....คน
7. ปัจจุบันเลี้ยงโคนมไว้กี่ตัว.....คน

ตอนที่ 2 ภาวะทางเศรษฐกิจ

1. สมาชิกสหกรณ์โคนมมีที่ดินเป็นของตัวเองหรือไม่

- () มี
- () ไม่มี

2. จากข้อ 1 ถ้ามีโปรดระบุตามรายการต่อไปนี้

- () เป็นคนเช่าการเกษตร.....ไร่
- () เป็นที่ดินเช่าอยู่อาศัยไร่
- () อื่น ๆ (ระบุ)

3. อาชีพผู้ให้สัมภาษณ์ (อาชีพหลัก)

- () เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมโดยตรง
- () เกษตรกรทั่วไป
- () อื่น ๆ (ระบุ)

4. ใช้น้ำจากที่ใด

- () น้ำประปา
- () คลองหรือแม่น้ำธรรมชาติ
- () คลองชลประทาน
- () อื่น ๆ (ระบุ)

5. มีเงินออมหรือไม่

- () มี
- () ไม่มี

ถ้ามีเงินออมเก็บไว้ที่ใด

- () ฝากธนาคาร
- () ฝากกองทุน
- () ฝากบัญชี
- () ฝากสหกรณ์
- () อื่น ๆ

6. งานอื่นเมื่อว่างจากการประกอบอาชีพหลัก

- () มี () ไม่มี

ถ้ามีคือ.....รายได้.....บาท/เดือน

7. ได้พันธุ์โคนมมาจากไหน

- () หสมในชนบท
 () จากรัฐบาล
 () กองกรเอกชน
 () อื่น ๆ (ระบุ).....

8. ท่านได้ความรู้จากการเลี้ยงโคนมมาจากไหน

- () เพื่อนบ้าน
 () เจ้าหน้าทีส่งเสริม
 () สหกรณ์โคนม
 () ศึกษาด้วยตนเอง

9. เคยมีแผนการผลิตโคนมไว้ล่วงหน้าหรือไม่

- () เคย
 () ไม่เคย

ถ้าเคยการปฏิบัติตามแผนเป็นอย่างไรบ้าง

- () สำเร็จเรียบร้อยตามแผน
 () ไม่สำเร็จ
 () สำเร็จเพียงบางส่วน
 () อุปสรรคอื่น ๆ (ระบุ).....

10. รายได้.....บาทต่อปี

11. ต้องการเงินกู้ใช้ในกิจการหรือไม่

- () ไม่ต้องการ
 () ต้องการ (ระบุจำนวนเงิน).....บาท

12. กำหนดเวลาในการกู้คิดว่าสะดวกมากที่สุดในช่วงใด

() เริ่มกู้เดือน.....

() สิ้นเดือน.....

13. สมมติถ้าต้องการเงินกู้จากแหล่งใด

() ต.ก.ศ.

() แหล่งเงินกู้ของเอกชน

() อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 3. ภาวะทางสังคม และวิถีการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด

1. ท่านเคยหรือกำลังเป็นสมาชิกกลุ่มอะไรบ้าง

() สมาคมสหกรณ์ประเภทโคนม

() สมาคมกลุ่มชาวนา

() ลูกค้า ธกส.

() อื่นๆ (ระบุ).....

2. ความพึงพอใจในด้านบริการของสหกรณ์

() เพียงพอ

() ไม่เพียงพอ

3. การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพ จำกัด เมื่อปี พ.ศ.

4. สมาชิกสหกรณ์คิดว่าพนักงานสหกรณ์ที่ทำหน้าที่ควบคุมสหกรณ์ของตมนี้มี
ฐานะอย่างไร

() เป็นข้าราชการ

() เป็นที่ปรึกษาของสมาชิก

() สมาชิกทั่วไป

() อื่นๆ (ระบุ).....

5. สหกรณ์โคนม มีการเรียกประชุมครั้ง ต่อปีครั้ง
6. บทบาทในการเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม
- () ประธาน
 - () รองประธาน
 - () สมาชิกทั่วไป
 - () อื่นๆ (ระบุ)
7. ทราบหรือไม่ว่าผู้แทนสมาชิกอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี
- () ทราบ
 - () ไม่ทราบ
8. ทราบหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการกลุ่มหรือไม่
- () ทราบ
 - () ไม่ทราบ
9. ผลของการเข้าเป็นสมาชิก
- () ดีมาก
 - () พอใช้
 - () อื่นๆ (ระบุ)
10. เมื่อกลุ่มสมาชิกที่มีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นทางสหกรณ์แจ้งให้ให้ทราบหรือไม่
- () แจ้งให้ทราบ
 - () ไม่แจ้งให้ทราบ
11. สมาชิกสหกรณ์ทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในปีที่ผ่านมาหรือไม่
- () ทราบ
 - () ไม่ทราบ

12. สหกรณ์ได้จัดผลกำไรคืนให้แก่สมาชิกหรือไม่

() คำน

() ไม่น

ตอนที่ 4. ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไขในการเลี้ยงโคนม ของสมาชิกสหกรณ์โคนม

1. ปัญหาทางด้านพันธุ์โคนม

1.1

1.2

2. ปัญหาการให้อาหารโคนม

2.1... ..

2.2.....

3. ปัญหาด้านโรงเรือนการสุก้าบบาล

3.1

3.2

4. ปัญหาด้านการผสมเทียม

4.1

4.2

5. ปัญหาคุณภาพน้ำนม

5.1

5.2

6. ปัญหาด้านราคาน้ำนม

6.1

6.2

7. ปัญหาด้านการส่งน้ำ

7.1

7.2

8. ปัญหาด้านเงินทุน

8.1

8.2

9. ปัญหาความเข้าใจของสหกรณ์ในการจ่ายเงิน แนวทางแก้ไข

9.1

9.2

10. ท่านต้องการความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคนมหรือไม่

() ไม่ต้องการ

() ต้องการ (ระบุเรื่อง).....

11. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับราคาอาหารหรือคุณภาพของอาหารที่รับจากสหกรณ์หรือไม่

() ไม่มี

() มี (ระบุเรื่อง)

